

30к
10907

V 13704

КУЛЬТПРОП ЦК КП(б)Б

ПРАГРАМНА-МЭТАДЫЧНАЕ БЮРО

МЭТАДЫЧНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ

ДЛЯ ПАРТАСЬВЕТЫ І ДАКЛАДЧЫКАЎ

№ 9 ————— ЖНІВЕНЬ, 1931 г. ————— № 9

ВЫДАНЬНЕ ЦЭНТРАЛЬНАГА ДОМУ КАМАСЬВЕТЫ ————— МЕНСК

ВЫНІКІ II-га ўсэбеларускага зьезду РАБСЕЛЬВАЕНКОРАЎ.

Тэма разьлічана на 8 гадз.

МЭТА ТЭМЫ:

1. Паказаць: а) чаму „Друк ёсьць самая моцная, самая вострая зброя партыі“ (Сталін). б) Роля і месца партыйна-савецкага друку ў барацьбе за выкананьне і перавыкананьне плянаў 3-га рашаючага году пяцігодкі, у барацьбе на два франты, за ленінскую нацыянальную палітыку, за генэральную лінію партыі.

2. Паказаць дасягненьні па разгортваньні рабселькорэўскага руху, яго ўздыму на вышэйшую ступень і перабудову рабселькорэўскага руху ў суадпаведнасьці з пастановамі ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б. Паказаць, што рабселькорэўскі рух зарадзіўся і загартаваўся пад кіраўніцтвам партыі, як адданы змагар за генэральную лінію партыі.

3. Высьвятліць, што вядучым зьвяном рабселькорэўскага руху на даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва становяцца ўдарныя брыгады: рабселькор ударнік на вытворчасьці і ў калгасе—зьяўляецца цэнтральнай фігурай рабселькорэўскага руху.

1

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
БІБЛІАТЭКА
БЕЛАРУСІ

88849749
5-12-033

Адначасова адзначыць, што недаацэнка сталай і глыбокай работы з рабселькорамі-адзіночкамі зьяўляецца прайвай „левых“ загібаў у рабселькораўскім руху.

4. Вызначыць канкрэтныя задачы, якія паставіў зьезд рабсельваенкораў перад селькорамі Савецкай Беларусі па іх удзелу ў выкананьні канкрэтных задач сацыялістычнага будаўніцтва, іх прыстасаваньня да асобных рашаючых галін народнай гаспадаркі.

ПЛАН ТЭМЫ.

1. Ленінскае разуменьне ролі бальшавіцкага друку: а) Ленін аб характары нашых газэт; б) Сталін аб задачах нашага друку, аб значэньні рабселькораў у друку; в) Узьнікненьне рабселькораўскіх арганізацый і этапы іх разьвіцьця, у сувязі з этапамі барацьбы за пралетарскую рэвалюцыю.

2. Што адзначае свабода друку для буржуазіі.

3. Сусьветны эканамічны крызіс і становішча працоўных мас у капіталістычных краінах.

4. Выкананьне і перавыкананьне задач 3-га рашаючага году пяцігодкі.

5. Задачи, пастаўленыя ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б у галіне перабудовы рабселькораўскага руху.

6. Другі Усебеларускі зьезд рабсельваенкораў, як зьезд перабудовы рабселькораўскага руху ў БССР.

7. Канкрэтныя задачы рабселькораў па вядучых, рашаючых галінах прамысловасьці і ў справе спэцыялізацыі сельскае гаспадаркі БССР (барацьба за сацыялістычнае ільнаводства і сацыялістычную жывёлагадоўлю).

8. Крытыка буржуазных і апартуністычных тэорый у пытаннях друку („тэорыі“ Троцкага, Курса, Гуса і інш.). Апартуністычныя ўстаноўкі тав. Бухарына і задачы барацьбы з імі.

9. Разгортваньне пралетарскай самакрытыкі і барацьбы за яе дзейнасьць.

10. Задачи нізавога друку, як калектыўнага рабкора цэнтральных і раённых газэт.

11. Мерапрыемствы, вызначаныя ў пастанове ЦК КП(б)Б і лісьце Сакратара ЦК КП(б)Б тав. ГЕЯ па прапрацоўцы пастаноў другога ўсебеларускага зьезду рабсельваенкораў.

30к
10907

Мэтадычныя заўвагі.

Гутарку пачаць з аналізу ролі бальшавіцкага друку. Бальшавікі з самага пачатку існавання партыі надавалі вялізарнае значэнне агітацыйнай, прапагандысцкай і арганізацыйнай ролі пралетарскага друку. Ленін у 1901 годзе пісаў: „Роля газеты не абмяжоўваецца, аднак, адным распаўсюджваннем ідэй, адным палітычным выхаваннем і прыцягненнем палітычных саюзнікаў. Газета—ня толькі калектыўны прапагандыст і калектыўны агітатар, але таксама і калектыўны арганізатар... пры дапамозе газеты і ў сувязі з ёю сама сабою будзе складацца пастаянная арганізацыя... Аднак ужо тэхнічная задача—наладзіць правільнае забеспячэнне газеты матар'яламі і правільнае распаўсюджванне яе прымушае стварыць сетку мясцовых агентаў адзінай партыі, агентаў, якія знаходзяцца ў жывых зносінах адзін з другім, ведаюць агульнае палажэнне спраў, прывыкаюць рэгулярна выконваць раздробленыя функцыі агульна-рускай работы, спрабуюць свае сілы на арганізацыі тых ці іншых рэвалюцыйных дзеянняў“. (Ленін, том IV, стар. 35—39). Наш бальшавіцкі друк заўсёды быў друкам рабочае клясы. Наш друк створан партыяй, створан рабочай клясай і служыць ад пачатку да канца нашым—клясавым—інтарэсам, інтарэсам барацьбы за справу сусветнай пралетарскай рэвалюцыі. Сацыял-фашыстскі друк у замаскаванай форме „вераі і праўдай“ абараняе інтарэсы буржуазіі, служыць ёй.

4. Затым, неабходна досыць поўна застанавіцца на важнейшым пытанні, на пытанні аб *партыйнасці нашага друку*. Цэнтральная ідэя ленінскага вучэння аб друку—гэта ідэя партыйнасці нашага друку. Ленінская думка аб партыйнасці журналістыкі, як між іншым і ўсіх ідэалёгічных надбудаў наогул, магчыма каротка перадаць наступным чынам. У клясавай барацьбе супроць капіталістычнага ладу адзінай перадавой і да канца рэвалюцыйнай клясай зьяўляецца пралетарыят, які кіруецца сваім авангардам—кампартыяй, узброенай тэорыяй Маркса і Леніна, якая „упяршыню ператварыла сацыялізм з утопіі ў навуку“. Гэта тэорыя „навучыла бачыць пад пакровам укараніўшыхся звычайў, палітычных інтрыг, мудрых законаў,

хітра сплеченых вучэньняў клясавую барацьбу“ эксплёатараў з пралетарыятам, які стаіць „на чале ўсіх эксплёатуемых.

У гэтай клясавай барацьбе бой ідзе паміж двума партыямі: паміж камуністычнай партыяй, якая прадстаўляе сапраўдныя інтарэсы пралетарыяту як клясы, прызначанай гістарычным ходам падзей пабудаваць, вядучы за сабою ўсіх працоўных, бязклясавую грамаду, і буржуазнымі партыямі, якія па сутнасці справы зьяўляюцца, усе бяз выключэньня (у тым ліку і сацыял-дэмакраты), фракцыямі адной партыі, партыі эксплёатараў.

Усе ідэалёгічныя надбудовы, як навука, мастацтва, друк і г. д., могуць служыць інтарэсам альбо адной, альбо другой клясы і яе партыі. І ня інакш. У капіталістычнай грамадзе гэта сувязь навукі, мастацтва, літаратуры з кіруючымі клясамі замаскавана, прыкрываецца абманнымі тэорыямі аб „чыстай“ навуцы, „свабодным“ друку і г. д.

„У процівагу буржуазным норавам і ў процівагу буржуазнаму прадпрыемчаму, гандлярскаму друку, у процівагу буржуазнаму літаратурнаму кар’ерызму і індывідуалізму, „барскаму анархізму“ і пагоні за нажывай—сацыялістычны пралетарыят павінен высунуць прынцып партыйнай літаратуры, разьвіць гэты прынцып і правесці яго ў жыцьцё у магчыма больш поўнай і цэльнай форме“. (Ленін).

У чым-жа заключаецца гэты прынцып партыйнай літаратуры? Ня толькі ў тым, што для сацыялістычнага пралетарыяту „літаратурная справа ня можа быць зброяй нажывы асоб ці груп, яна ня можа быць наогул індыўідуальнай справай, незалежнай ад агульнай пралетарскай справы. Прэч літаратараў-беспартыйных. Прэч літаратараў звыш-чалавекаў. Літаратурная справа павінна стаць часткаю агульна-пралетарскай справы... Сустаўной часткай партыйнай работы“ (Ленін).

У нашы дні, у нашых умовах гэтыя ланіньскія словы захавалі ўсю сваю актуальнасьць. Як ніколі зараз кожны орган друку, пачынаючы ад цэнтральнай газеты і канчаючы насьценкай у любым цэху, зьяўляецца „прывадным рэменьнем партыі да мас“, „адзінай зброяй, пры дапамозе якой

партыя штодзённа, кожную гадзіну гаворыць з рабочай клясай на сваёй, патрэбнай ёй мове" (Сталін).

У нашы дні партыйнасьць журналістыкі, партыйнасьць нашага друку абумоўліваецца раней усяго непрымірымай барацьбой на высокім тэарэтычным і ідэйным узроўні з усімі відамі апартунізму, барацьбой за генэральную ленінскую лінію партыі. Барацьба гэта павінна быць канкрэтнай і дзейснай. Мэтад нашай работы—паказ нашых дасягненьняў. Мэтад работы нашага друку—разгорнутая пралетарская самакрытыка „ня глядзячы на асобы“, у якую ўцягнуты самыя шырокія масы працоўных.

Партыйнасьць нашай журналістыкі—у сувязі з масамі, ва ўменьні арганізоўваць іх вакол лёзунгаў партыі, вакол актуальных задач сацыялістычнага будаўніцтва, на апэрацыйную барацьбу за бальшавіцкія тэмпы нашай работы і росту, ва ўменьні ў кожную даную хвіліну вышукваць тое рашаючае зьвяно, ухапіўшыся за якое мы можам выцягнуць і увесць ланцуг.

Што патрабуецца на даным этапе нашага будаўніцтва ад актыўнага рабселькора, як актыўнага ўдзельніка партыйнага друку? Кароткі адказ можна зфармуляваць так: *ісьці ўперадзе мас, разам з масамі ў якасьці іх арганізатара*. На першы плян высоўваецца фігура рабселькора-ударніка і арганізатара-рабселькора, які працуе ва ўдарных брыгадах друку, якія павінны „стаць вядучым зьвяном усяго рабселькораўскага руху“.

Затым трэба, карыстаючыся тым матар'ялам, які быў прыведзен на 2-м Усебеларускім зьездзе рабсельваенкораў тав. Будзінскім („Зьвязда“ № 23-VII-31 г.), паказаць, як сацыял-фашысцкі друк вядзе барацьбу супроць рабочае клясы і абараняе інтарэсы буржуазіі.

Спыніцца на буржуазным разуменьні свабоды слова. Ленін у свой час пісаў аб буржуазнай свабодзе друку наступнае: „Паны буржуазныя індывідуалісты, мы павінны сказаць вам, што вашы прамовы аб абсалютнай свабодзе—адна крывадушнасьць. У грамадстве, аснованым на ўладзе грошай, у грамадстве, дзе масы працоўных церпяць нэндзу, і жменька багатыроў туняяднічае, ня можа быць „свабоды“ рэальнай і сапраўднай. Ці вольны вы ад вашага буржуаз-

нага выдаўцы, пан пісьменьнік? Ад вашай буржуазнай публікі, якая патрабуе ад вас парнаграфіі ў рамках і малюнках, прастытуцыі ў выглядзе „дадаткаў“ да „святюга“, сцэнічнага мастацтва? Але-ж гэта абсалютная свабода ёсьць буржуазная ці анархічная фраза (бо, як сьветапогляд, анархізм ёсьць перавернутая на другі бок буржуазнасьць). Жыць у грамадстве і быць свабодным ад грамадства нельга. Свабода буржуазнага пісьменьніка, мастака, актрысы ёсьць толькі замаскаваная (ці крывадушна-замаскаваная) залежнасьць ад грашовага мяшка, ад подкупу, ад утрыманьня“. (Ленін, том VII, частка I стар. 25).

Буржуазны, фашысцкі і сацыял-фашысцкі друк—ёсьць друк паклёпу і хлусьні на Савецкі Саюз і службыць замаскаванай формай клясавага прыгнечаньня рабочай клясы капіталістычных краін. Яркім прыкладам буржуазнай свабоды друку можа быць тое, што камуністычны друк, які зьяўляецца друкам рабочае клясы, у капіталістычных краінах забараняецца.

У падзеле „Барацьба за выкананьне і перавыкананьне пляна трэцяга рашаючага году пяцігодкі і задачы рабселькораўскага руху“ трэба, спыніўшыся на пастановах ліпеньскага пленума ЦК КП(б)Б па пытаньні аб выніках веснавой сяўбы і аб падрыхтоўцы да ўборачнай кампаніі, а таксама па пытаньні аб выкананьні прамфінпляну, разгорнута перайсьці да задач друку (у асаблівасьці раённага і нізавога) і мас рабселькораў у барацьбе за практычнае ажыццяўленьне тых задач, якія былі высунуты ў пастановах апошніх пленумаў ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б і ў гістарычнай прамове тав. Сталіна на нарадзе гаспадарнікаў ад 23 чэрвеня.

Плян веснавой сяўбы ў БССР выканан на 90 процантаў. Яравы клін супроць мінулага году павялічыўся на 7 проц. На працягу веснавой сяўбы Беларусь мае рашучы пералом у справе калектывізацыі. У красавіку 1931 г. процант калектывізацыі Беларусі быў 20, а зараз 42,5 проц. Заданьне па тэхнічных культурах лёну выканана на 101 проц. Плян пасеву лёну перавысіў леташні амаль на 60 проц. У мінулым годзе было засеяна 140.000 гэкт., а ў гэтым годзе больш 240.000 гэктароў.

Асаблівую ўвагу неабходна звярнуць кіраўніку на ролю друку і мас рабселькораў у барацьбе за безадкладнае ўвядзеньне сапраўднай зьдзельшчыны ў калгасах, падрыхтоўцы да разьмеркаваньня ўраджаю па працоўнаму прынцыпу, а таксама правільнаму разьмеркаваньню ў калгасах рабочай сілы і перакідцы лішкаў рабочай сілы ў менш забяспечаныя рабочай сілай калгасы, а таксама ў саўгасы і прадпрыемствы. Выпукліць, што іменна клясавы вораг, іменна кулак і яго падпявалы імкнуцца, аказваючы шалёнае супраціўленьне разгорнутаму па ўсяму фронту сацыялістычнаму наступленьню, усімі сіламі, спосабамі і сродкамі зрываць нашу работу па ўвядзеньні зьдзельшчыны і падрыхтоўцы да разьмеркаваньня ўраджаю паводле працоўнага прынцыпу. Трэба асабліва моцны націск зрабіць на тым, што ад хутчэйшага ўвядзеньня зьдзельшчыны залежыць у значнай меры посьпех уборачнай кампаніі, далейшыя посьпехі барацьбы за суцэльную калектывізацыю і ліквідацыю на яе базе кулацтва, як клясы.

У пытаннях барацьбы за прамфінплян кіраўнік павінен звярнуць асаблівую ўвагу слухачоў на пытаньне энэргетычнай базы БССР. Ва ўмовах БССР выключна пільную ўвагу патрэбна звярнуць на здабычу торфу, як энэргетычную базу. У адносінах да яе на Усебеларускім зьездзе рабсельваенкораў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Гей у сваім дакладзе сказаў: „Агульная задача ўсёй КП(б)Б і адна з баявых цэнтральных задач і рабселькораўскага зьезду — паставіць тарфяную праблему настолькі ў цэнтры ўвагі, завастрыць у такой ступені ўвагу пралетарскай грамадзкасьці, каб уся партарганізацыя, уся рабочая кляса добра сабе ўявіла тое, якое вялізарнае значэньне мае разгорнутая барацьба за торф для будаўніцтва сацыялізму ў нас, на Беларусі, як неадлучнай састаўной частцы Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік“. (Стэнаграма дакладу тав. Гея на 2-м Усебеларускім зьездзе рабсельваенкораў).

Застанавіцца на становішчы з выкананьнем прамфінпляну прамысловасьці БССР і на задачах, якія ЦК КП(б)Б паставіў перад прамысловасьцю БССР у барацьбе за выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну па ўсіх колькасных і якасных паказчыках (для гэтай часткі нашай тэ-

мы неабходна скарыстаць адпаведныя вытрымкі з рэзалюцыі ліпеньскага пленуму ЦК КП(б)Б па пытаньні аб прамфінпляне.

Прапрацоўка гэтай часткі нашай тэмы павінна быць пабудована так, каб было праведзена злучэньне найбольш глыбокага ў прапрацоўцы пастаноў зьезду, разам з непасрэдным абменам мясцовым вопытам і намячэньнем практычных мерапрыемстваў па ўзмацненьні ў вашым сельсавеце, калгасе, фабрыцы, альбо раёне—існуючых насыценных газэт.

Надзвычайна мэтазгодна, каб слухачы сеткі партыйнай (камсамольскай) асьветы ў адзнаку прапрацоўкі пастаноў другога Усебеларускага зьезду рабсельваенкораў арганізавалі, як практычную вучэбную работу, уласнымі сіламі рэйд па праверцы таго, як рэдкалегіі мясцовых насыценных газэт і кіраўніцтва партыйных ячэек уключыліся ў работу па непасрэднаму канкрэтнаму правядзеньню ў жыцьцё пастаноў 2-га Усебеларускага зьезду рабсельваенкораў.

Вынікі рэйду, пасля абгаварэньня ў час заняткаў, трэба потым перанесьці на разгляд і зацьверджаньне бюро РК КП(б)Б.

Цэнтральную і самую важную частку нашай тэмы трэба пачаць з тых асноўных пастаноў, якія былі прыняты Усесяюзнай нарадай па пытаньнях рабселькораўскага руху пры газэце „Правде“ (нарада адбылася ў лютым 1931 г.), а таксама 2-м Усебеларускім зьездам рабсельваенкораў (зьезд адбыўся 10—15 ліпеня 1931 г.).

Кіраўніку акрамя гэтага абавязкова, раней чым прыступіць да прапрацоўкі тэмы, азнаёміцца з выданай у 1931 годзе Белдзяржвыдавецтвам брашураю „Задачи большевизма“, у якой падобраны важнейшыя партыйныя дакуманты па пытаньнях рабселькораўскага руху. У асаблівасьці кіраўнік павінен грунтоўна вывучыць пастанову ЦК Усе КП(б) ад 16 красавіка 1931 г. аб перабудове рабселькораўскага руху, пастанову, якая зьяўляецца *самым важным партыйным дакумантам* для рабселькораўскага руху ў рэканструкцыйны пэрыяд.

Прапрацоўка слухачамі непасрэдна пастаноў усебеларускага зьезду і ўсесяюзнай нарады павінна весьціся наступ-

ным чынам. Спачатку гутарка аб тых задачах, якія пастаўлены ў пастановах ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б па пытаннях перабудовы рабселькораўскага руху і ўзмацнення сыстэматычнага партыйнага кіраўніцтва ім (для гэтай часткі гутаркі неабходна скарыстаць: а) пастанову ЦК Усе КП(б) ад 16 красавіка аб перабудове рабселькораўскага руху; б) наступныя дзве пастановы ўсесаюзнай нарады пры „Правде“: 1) аб кіраўніцтве рабселькораўскім рухам і 2) аб ударніцтве ў друку; в) вытрымкі з выступленьня прадстаўніка „Правды“ на ўсебеларускім зьездзе рабсельваенкораў тав. Ермілава (прамова зьмешчана ва ўсіх цэнтральных газэтах БССР ад 14 ліпеня 1931 г.).

Ацэнку становішча рабселькораўскага руху і партыйнага кіраўніцтва ім трэба пачаць з правядзеньня фактычнага матар'ялу як аб колькасным росьце рабселькораўскага руху і нізавога друку, так і аб правядзеньні найбольш яркіх фактаў, якія-б далі вычарпальны малюнак росту рабселькораўскага руху, актыўнага правадніка генэральнай лініі партыі, як арганізатара мас, пад кіраўніцтвам партыі, у барацьбе за сацыялістычнае будаўніцтва, у справе выкананьня вытворчых плянаў і разгорнутага наступленьня на клясавых ворагаў.

Адна толькі колькасьць дэлегатаў 2-га ўсебеларускага зьезду рабсельваенкораў складала больш $\frac{1}{4}$ часткі агульнай колькасьці рабселькораў, якія ў 1924 годзе налічваліся па БССР (дэлегатаў 2-га Усебеларускага зьезду было 610 чалавек, а ўсіх рабселькораў у 1924 годзе налічвалася ў БССР 2.000 чалавек). Колькасьць рабселькораў у БССР па прыблізных, далёка няпоўных падліках—40.000 чалавек.

У адным толькі Менску налічваецца звыш тысячы насыценных газэт, 19 друкаваных шматтыражак і г.д. Па БССР зараз выходзіць 12 цэнтральных газэт, 45 раённых друкаваных газэт, 60 друкаваных шматтыражак, дзесяткі шматтыражак, якія друкуюцца на шклографіях, і дзесяткі тысяч насыценных газэт.

Посьпехі ў разгортваньні гэткай магутнай сеткі газэт і ў такім магутным уздыме рабселькораўскага руху дасягнуты толькі дзякуючы таму, што рабселькораўскі рух увесь час разьвіваўся і разгортваецца пад непасрэдным

кіраўніцтвам камуністычнай партыі, як памочнік партыі ў барацьбе за правядзеньне генэральнай лініі партыі.

Пасьля ўступу аб агульным становішчы рабселькораўскага руху і нізавога друку, кіраўніцтве імі, даць разгорнутую палітычную ацэнку праваапартуністычным устаноўкам у пытаннях рабселькораўскага руху т. Бухарына, які імкнуўся „...дэзарыентаваць рабселькораў сваімі апартуністычнымі ўстаноўкамі аб прычынах клясавай барацьбы, прыродзе бюракратызму, аб тэмпах індустрыялізацыі, калгасным і саўгасным будаўніцтве і г. д. Наперакор спробам змазаць палітычныя задачы рабселькораў і абмежаваць задачы рабселькораў голым „культурніцтвам“, роляй інфарматараў, „пассивных отражателей“ настрояў і г. д. рух рос, як грамадзка-палітычная сіла. Наперакор спробам змазаць перад рабселькораўмі задачы барацьбы на два франты, рабселькоры, пад кіраўніцтвам партыі, дапамагаюць апошняй весьці барацьбу з правым ухілам, галоўнай небяспекай на даным этапе і з „левымі“ апартуністамі і прымірэнцтвам“. (З пастановаў усесаюзнай нарады пры „Правде“).

Побач з агульнай характарыстыкай задач рабселькораўскага руху і нізавога друку, кіраўнік павінен завастрыць асаблівую ўвагу слухачоў на наступных пытаннях рабселькораўскага руху: а) бурны рост як колькасны, так і якасны, рабселькораўскага руху, падвышэньне арганізатарскай ролі друку, як барацьбіта за бальшавіцкія тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва, знайшло свой *найбольш яскравы адбітак*, побач з ростам раённага, фабрычна-заводскага і калгаснага друку, у разгортваньні ўдарніцкага руху ў друку, у новай вядучай форме рабселькораўскага руху і ўдзелу мас у друку, ва ўдарных брыгадах.

б) Ударнікі як агульнага, так і нізавога друку разглядаюць свой удзел у бальшавіцкім друку, як працяг сваёй ударнай работы на вытворчасці, у калгасе, саўгасе і г. д. Баявы лёзунг рабселькораўскага руху „Кожны рабселькор—ударнік, кожны ўдарнік—рабселькор“.

в) *Работа ўдарнымі брыгадамі* (якія не зьяўляюцца сталай арганізацыйнай адзінкай, з сталым складам, а арганізуюцца рэдакцыямі газэт для правядзеньня пэўнага мерапрыемства і пасьля гэтага распускаюцца, а ўдзельнікі бры-

гад залічваюцца ў актыў брыгадзіраў газеты) уздымае рабселькораўскі рух на вышэйшую ступень, ператварае ўдарныя брыгады друку ў вядучае зьвязно рабселькораўскага руху, узьнімае пад кіраўніцтвам рэдакцый нашых газэт ударныя брыгады да пастаноўкі прынцыпова-палітычных і гаспадарчых пытанняў, актуальных на кожным даным адрэзку часу. Супраціўленьне і недаацэнка як разгортваньня ўдарных брыгад друку, так і справы разьвіцьця нізавага друку, павінна кваліфікавацца, як апартунізм на практыцы.

г) Разам з тым, з усёй рашучасьцю трэба выкараніць праявы адсутнасьці альбо аслабленьня сыстэматычнай і глыбокай работы з рабселькорамі-адзіночкамі, праявы супроцьпастаўленьня рабселькора-адзіночкі ўдарнай брыгадзе. Ігнараваньне рабселькора-адзіночкі пры тым становішчы, калі сотні і тысячы рабочых у індывідуальным рабкорстве знаходзяць шлях для выяўленьня сваёй грамадзкай актыўнасьці і для разгортваньня самакрытыкі, для барацьбы за большавіцкія тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва, зьяўляецца ні чым іншым, як праявай „левых“ загібаў у рабселькораўскім руху. Задачы друку ў адносінах да індывідуала-рабселькора ў тым, каб уцягваць рабселькора-адзіночку ва ўдарныя брыгады друку.

д) Большавіцкія тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва настойліва патрабуюць, каб ня толькі прадпрыемствы ў цэлым, але і кожны асобны цэх, агрэгат, брыгада мелі-б *штодзенныя* насыценныя газеты і апэратыўныя бюлетэні. Кожны саўгас, калгас, МТС, населены вясковы пункт таксама павінен мець рэгулярна выходзячыя насыценныя газеты, пры абавязковай умове забесьпячэньня партыйнага кіраўніцтва імі. Самае шырокае распаўсюджваньне павінны атрымаць перасовачныя, палявыя і вучастковыя насыценныя газеты і „ільлічоўкі“.

е) Выключна важнае значэньне зараз набывае практычнае ажыцьцяўленьне пастаўленай ЦК УсеКП(б) задачы аб тым, што насыценныя газеты „апрача сваёй ролі ў барацьбе за вытворчы плян, працоўную дысцыпліну, сацыялістычнае спаборніцтва... павінны стаць калектыўным рабкорам цэнтральных, краявых, абласных і раённых газэт“.

ж) У карэспандэнцкай рабоце рабселькораў павінны быць узмоцнены элементы *сваячасовага* папярэджваньня праз друк аб *рашаючых* недахопах будаўніцтва, дапамагаючы друку глыбей пранікаць у сутнасьць эканамічных зьявішч. Неабходна разам з далейшым разгортваньнем пралетарскай самакрытыкі і забесьпячэньнем яе дзейнасьці таксама абавязкова ў кожнай з нашых газэт даваць самы сыстэматычны і разгорнуты, глыбокі паказ дасягненьняў, навучаючы і выхоўваючы масы на паказе лепшых прыкладаў, на сталым абмене станоўчым вопытам.

з) Залог далейшых посьпехаў рабселькораўскага руху— у яго перабудове, у забесьпячэньні сыстэматычнага партыйнага кіраўніцтва; ЦК КП(б)Б неаднаразова ў сваіх дакумантах падкрэсьліваў, што ўся партыйная арганізацыя ў цэлым, кожная партыйная ячэйка паасобку нясе непасрэдную адказнасьць за становішча і сыстэматычнае кіраўніцтва нізавым друкам і работай сярод рабселькораў. Цэнтральны Камітэт КП(б)Б з асаблівай сілай падкрэсьліў у сваім прывітаньні другому ўсебеларускаму зьезду рабсельваенкораў, што адсутнасьць у тым ці іншым раёне колькаснага і якаснага росту нізавых газэт, адсутнасьць сыстэматычнай і паглыбленай штодзённай палітычна-выхаваўчай работы з рабселькорамі павінна разглядацца, як сыгнал аб недавальняючым становішчы ў даным раёне разгортваньня пралетарскай самакрытыкі і барацьбы за яе дзейнасьць.

і) Як пяцімесячная падрыхтоўка да 2-га Усебеларускага зьезду рабсельваенкораў, так і самы зьезд прашоў пад адзнакаю самай цеснай сувязі рабселькораў з інжынэрамі, тэхнікамі, аграномамі і гаспадарнікамі ў агульнай барацьбе за выкананьне і перавыкананьне пляну пяцігодкі. Замацаваць і яшчэ больш пашырыць гэту сувязь з спэцыялістамі і гаспадарнікамі—адна з важнейшых задач кожнай з рэдакцый газэт.

к) Вялізарную ролю ў справе ўзмацненьня і забесьпячэньня далейшых посьпехаў рабселькораўскага руху адыграла і адыгрывае як ЦК КП(б)Б, так і раённыя кантрольныя камісіі КП(б)Б, якія прынялі непасрэдны актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзеньні зьезду.

„Сумесная работа ўдарнікаў друку і актыву КК-РСІ на прадпрыемствах і ў калгасах спрыяе прыцягненьню новых кадраў рабочых-ударнікаў і перадавых калгаснікаў да барацьбы з бюракратызмам, да актыўнай работы па палепшаньні савецкага апарату, падвышае ролю як друку, так і РСІ у справе ўцягненьня мас у кіраўніцтва дзяржавай“ (з пастановы прэзыдыуму ЦКК УсеКП(б)).

Падрабязны пералік задач органаў КК-РСІ у пытаннях рабселькораўскага руху вы можаце знайсці ў рэзалюцыі апошняга пленуму ЦКК КП(б)Б па дакладу т. Рэвінскага аб становішчы самакрытыкі ў КП(б)Б („Зьвязда“ ад 6-га жніўня № 211/4116), а таксама ў пастанове прэзыдыуму ЦКК УсеКП(б) і калегіі НК-РСІ СССР „аб сумеснай рабоце ўдарнікаў друку і актыву КК-РСІ“ (зьмешчана ў газэце „Правда“ ад 16-VII-31 г.).

л) Аддзелы газэт па пытаннях барацьбы за ленінскую нацыянальную палітыку партыі, а таксама аб ўзмацненьні абароназдольнасьці краіны павінны быць сталымі, аднымі з важнейшых аддзелаў кожнай газэты.

м) У ва ўсёй штодзённай рабоце па кіраўніцтве і дапамозе рабселькораўскаму руху і нізавому друку трэба выходзіць з наступнай *палітычнай устаноўкі*, якая дадзена Цэнтральным Камітэтам КП(б)Б: „Задача ўзмацненьня сыстэматычнага партыйнага кіраўніцтва нізавым друкам і рабселькораўскім рухам, як адзін з важнейшых вучасткаў агульна-партыйнай работы — адна з першачарговых задач усёй Камуністычнай партыі (большавікоў) Беларусі“.

Пасьля часткі гутаркі, якая была прысьвечана агульным пытанням рабселькораўскага руху, слухачы дасканала вывучаюць адну з пастановаў тых сэкцыяў, якія працавалі на другім усебеларускім зьездзе, выходзячы з сваёй спецыяльнасьці, альбо тэй галіны народнай гаспадаркі, у якой яны зараз працуюць. На зьездзе прыняты асобныя пастановы па наступных сэкцыях: 1) мэталаяпрацоўчай прамысловасьці, 2) торфэнэргетыкі, 3) чыгуначна-воднага транспарту, 4) дрэвапрацоўчай прамысловасьці, 5) па перабудове каапэрацыі, 6) жывёласьвінагадоўлі, 7) ільнаводчай і тэхкультуры, 8) МТС, 9) гарбарна-абутковай прамысловасьці,

10) тэкстыльна-швэйнай прамысловасьці, 11) паліграфічнай прамысловасьці.

Мэтад прапрацоўкі — зачытваньне пункт за пунктам і пасья кожнага падзелу рэзалюцый—невялічкі абмен думкамі, намячэньне практычных мерапрыемстваў. Пасья прапрацоўкі па асобных групах рэзалюцый зьезду, усе слухачы разам, пад кіраўніцтвам кіраўніка, прапрацоўваюць апошні разьдзел тэмы—пытаньне аб тым, як практычна, на мясцох, у ячэйках, прадпрыемствах, калгасах і г. д. *замацаваць* і хутка ажыццявіць усе намечаныя разьдзелам мерапрыемствы.

Усю прапрацоўку тэмы мэтазгодна закончыць калектыўнай работай па выпуску ўсімі слухачамі нумару насьценнай газэты, цалкам прысьвечанай пытаньням таго, як на мясцох ідзе прапрацоўка пастаноў 2-га ўсебеларускага зьезду рабсельваенкораў, а таксама становішча на мясцох з забесьпячэньнем сыстэматычнага партыйнага кіраўніцтва нізавым друкам і работай сярод рабселькораў.

Сьпіс рэкамэндуемай літаратуры:

Для слухачоў:

1. Доклад тав. Гея на 2-м Усебеларускім зьездзе рабсельваенкораў „Зьвязда“ № 194 ад 20-VII-31 г.
2. Доклад тав. Будзінскага і Курціка на зьездзе рабсельваенкораў „Зьвязда“ № 197 ад 23-VII-31 г. і „Сав. Беларусь“ № 162 ад 17-VII-31 г.
3. Аб кіраўніцтве рабселькораўскім рухам (рэзалюцыя ўсесаюзнай нарады пры „Правде“, да якой далучыўся Усебеларускі зьезд рабсельваенкораў) „Зьвязда“ № 206 ад 1-VIII-31 г.
4. Аб ударніцтве ў друку.
5. Задачы большавіцкага друку (Зборнік важнейшых пастаноў аб рабселькораўскім руху, аб сельскім, раённым і нізавым друку).

Для кіраўнікоў:

1. Прывітаньне ЦК КП(б)Б 2-му Усебеларускаму зьезду рабсельваенкораў „Зьвязда“ № 184 ад 10-VII-31 г.
2. Узор большавіцкага кіраўніцтва рабселькораўскім рухам. „Зьвязда“ № 187 ад 13-VII-31 г.
3. Прамова тав. Ермілава на зьездзе рабсельваенкораў „Зьвязда“ № 188 ад 14-VII-31 г.
4. Прамова тав. Галадзеда на зьездзе рабсельваенкораў. „Зьвязда“ № 195 ад 21-VII-31 г.
5. Прывітальная прамова прадстаўніка КПЗБ і падпольнага камуністычнага друку Заходняй Беларусі, „Зьвязда“ № 199 ад 25-VII-31 г.
6. Аб вытворчых задачах рабкораў мэталіпрадпрыемстваў БССР (пастанова зьезду рабсельваенкораў) „Зьвязда“ № 209 ад 4-VIII-31 г.
7. Аб задачах рабсельваенкораў у барацьбе з бюракратызмам, па рацыяналізацыі апарату і правярцы выкананьня. „Савецкая Беларусь“ № 182 ад 9-VIII-31 г.
8. Аб задачах рабселькораў у справе барацьбы за перабудову спажывецкай каапэрацыі, „Савецкая Беларусь“ № 179 ад 7-VIII-31 г.
9. Постышаў. Трэці рашаючы год пяцігодкі і задачы рабселькораў.
10. Пад сьцягам ударніцтва (матар'ялы ўсесаюзнай нарады па пытаннях рабселькораўскага руху).
11. Шаранговіч, Міцкоў, Курцік, „Тэмпы рашаюць“.
12. Ленін. „С чэго начать“. „Партыйная арганізацыя і партыйная літаратура“ (т. IV, стар. 31—37). Выданьне 1-е 1925 г.

ЗН/1851124(050)
1964

В00000033 10033

13. Сталін. „Вопросы ленинизма“ ГИЗ, 1930 г. стр. 13—22.
14. Постышев. „Речь на Всесоюзном совещании по вопросам рабселькоровского движения при „Правде“. „Раб. кр. корреспондент“ № 6, стр. 8—18.
15. Постановление ЦК ВКП(б) „О перестройке рабселькоровского движения“ Раб. кр. корреспондент“ № 12, стр. 3—4.
16. Ленін. „О рабочей печати“ (зборник, складзены Венядзіктавым), адрывак артыкулу „З гісторыі рабочага друку ў Расіі“ (стар. 1—14).
17. „О свободе печати“, стар. 244—245. „Праграма цэнтральнага Органа“ стр. 39—45.
18. Ленін. „О рабочей печати“, (сборник, составленный Венедиктовым), ст. „Из истории рабочей печати в России“, стр. 1—14; „Центральный орган—собираетел ь единой партии“. (Стр. 50—56); „Газета—коллективный организатор“ (стар. 88—100). „Партийная организация и партийная литература“. стар. 207—221.
19. Ленін. „О характере наших газет“, „Великий почин“.
20. Сталін. „О печати“. „О рабселькорах“ („Правдист“ № 2, 3, 4).
21. Сталін. „О задачах рабселькоров“ (Справочная книга рабкоров).

Рэдкалегія: Модэль—(адказны рэдактар),
Клімаў, Улазаў, Голанд, Гурвіч.

Галоўлітбел № 1978.
Вучэбная друкарня Камвузу. Менск.

Тыраж 10.000 экз.
Заказ № 416.

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
БІБЛІЯТЭКА
БЕЛАРУСІ